

Nagykun Baptista Oktatási Központ
Általános Iskola, Gimnázium, Technikum,
Szakképző Iskola és Kollégium
Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye

OM azonosító: 201731
5310 Kisújszállás, Arany J. u. 1/A.
Tel.: +36-59/321-329
Fax: +36-59/321-329
<https://illessy.baptistaoktatas.hu>
E-mail: illessy@illessy.edu.hu

Erasmus+

A jövő szakképzése nem a jövőben kezdődik

**Két ország, két mobilitás, egy közös cél – Mit tanulhatunk Finnországtól és
Görögországtól egy Erasmus+ projektben?**

EPALE riport

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	2
Miért indultunk útnak?	3
Az első benyomások – amikor megérkeztünk.....	3
Két ország – két tanulási forma.....	4
A közös pont – Amiben Finnország és Görögország ugyanazt tanította.....	5
A mentorálás mint a fejlődés motorja.....	5
A bizalom, mint az oktatás alapja.....	6
A kompetenciák fejlesztése a középpontban	6
A gyakorlati tanulás elsődlegessége	6
A nemzetközi együttműködés értéke.....	7
A digitális megoldások szerepe	7
Egy közös európai üzenet.....	7
Mit tanultunk?	7
Mit viszünk haza?.....	9
Mit tudunk üzeni az európai szakmai közösségnek?.....	10

Bevezetés

Hogyan formálta egy Erasmus+ projekt a pedagógusok szemléletét és a tanulók szakmai fejlődését az Illéssy Sándor Technikumban?

Kevés olyan európai ország van, amelynek oktatási rendszerére annyiszor hivatkoznak, mint Finnországra. Kevés olyan ország van, ahol a szakképzésben tanuló fiatalok olyan gyorsan megtapasztalhatják a nemzetközi munkakörnyezet elvárásait, mint Görögország turisztikai és vendéglátóipari vállalkozásaiban. **„A jó iskola nem attól lesz kiváló, hogy minden kérdésre ismeri a választ, hanem attól, hogy képes új kérdéseket feltenni.”** Ez a gondolat kísérte végig azt az Erasmus+ projektet, amelynek keretében a Nagykun Baptista Oktatási Központ Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye két különböző európai országban szerzett tapasztalatokat. Első pillantásra úgy tűnhet, hogy a finnországi szakmai látogatás és a görögországi tanulói mobilitás két egymástól független tevékenység volt. Valójában azonban ugyanannak az intézményfejlesztési folyamatnak két, egymást kiegészítő pillérét jelentették.

Finnországban tizenhét pedagógus kereste a választ arra, miként lehet a XXI. századi szakképzésben eredményesen támogatni a kiemelt figyelmet igénylő tanulókat, hogyan működik a kompetenciaalapú oktatás, milyen szerepet kap a mentorálás, a differenciált fejlesztés, valamint a digitális pedagógia. Ezzel párhuzamosan Görögországban tizenkét tanuló valós munkahelyi környezetben próbálhatta ki magát, fejlesztve szakmai tudását, idegen nyelvi kommunikációját, alkalmazkodóképességét és önállóságát.

A két mobilitás más célcsoportot szólított meg, más módszerekkel dolgozott és eltérő tanulási környezetben valósult meg. Mégis ugyanarra a kérdésre kereste a választ: hogyan lehet a szakképzés egyszerre korszerű, befogadó, gyakorlatorientált és a munkaerőpiac valós igényeire épülő.

A projekt legfontosabb tanulsága éppen ebben rejlik. A pedagógusok nem önmagukért utaztak Finnországba, és a tanulók sem csupán egy külföldi szakmai gyakorlat résztvevői voltak Görögországban. A két mobilitás egymást erősítette. Miközben az oktatók új pedagógiai szemléletet, módszereket és intézményi jó gyakorlatokat ismertek meg, addig a tanulók saját élményeiken keresztül tapasztalták meg, milyen elvárásoknak kell megfelelniük egy nemzetközi munkakörnyezetben. Az egyik mobilitás a tanítás minőségét fejlesztette, a másik a tanulás eredményességét bizonyította.

Ez a riport nem csupán egy sikeresen megvalósított Erasmus+ projekt eseményeit mutatja be. Sokkal inkább azt a közös tanulási folyamatot szeretné feltárni, amelynek eredményeként a nemzetközi tapasztalatok beépültek az intézmény mindennapi működésébe. Bemutatja, hogyan találkozott a finn oktatás stratégiai szemlélete a görög szakmai gyakorlat mindennapi valóságával, és miként vált ez a kettő együtt az Illéssy Sándor Technikum intézményi megújulásának egyik meghatározó eszközévé.

Miért indultunk útnak?

A szakképzés az elmúlt években jelentős átalakuláson ment keresztül. A technológiai fejlődés, a digitalizáció, a munkaerőpiac folyamatosan változó elvárásai, valamint a tanulók egyre sokszínűbb igényei új kihívások elé állítják az oktatási intézményeket. Ma már nem elegendő korszerű szakmai ismereteket átadni; olyan tanulási környezetet kell kialakítani, amely egyszerre támogatja a tehetségek kibontakozását, segíti a lemaradó tanulók felzárkóztatását, fejleszti a digitális kompetenciákat és felkészíti a nemzetközi munkavállalásra is.

Az Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola számára ezek a kérdések nem elméleti felvetések, hanem a mindennapi pedagógiai munka részei. Tantestületünk nap mint nap találkozunk olyan fiatalokkal, akik eltérő képességekkel, különböző szociális háttérrel és más-más tanulási szükségletekkel érkeznek az iskolába. Közös célunk, hogy minden tanuló megtalálja saját fejlődési útját, és olyan szakmai tudással, készségekkel és önbizalommal lépjen ki az iskola kapuján, amelyekkel sikeresen helytállhat a munka világában.

Ebből a felismerésből született meg Erasmus+ projektünk is. Nem csupán egy külföldi tapasztalatszerzési lehetőséget kerestünk, hanem olyan nemzetközi partnereket, akik saját jó gyakorlataikon keresztül képesek új nézőpontokat, korszerű pedagógiai módszereket és valódi szakmai tapasztalatokat megmutatni számunkra.

A projekt tervezésekor tudatos döntés született arról, hogy a fejlesztést két, egymást kiegészítő irányból közelítjük meg. A pedagógusok számára Finnország kínált lehetőséget arra, hogy megismerjék Európa egyik legismertebb szakképzési rendszerének működését, különös tekintettel az inkluzív nevelésre, a kompetenciaalapú oktatásra, a mentorálásra és a digitális pedagógiai megoldásokra. Ezzel párhuzamosan tanulóink Görögországban valós munkahelyi környezetben szerezhettek szakmai tapasztalatot, ahol nemcsak szakmai tudásukat fejlesztették, hanem önállóságukat, alkalmazkodóképességüket, idegen nyelvi kommunikációjukat és kulturális nyitottságukat is.

Már a projekt előkészítése során világossá vált számunkra, hogy a két mobilitás csak együtt értelmezhető. A finnországi szakmai látogatás azt a kérdést járta körül, **hogyan tanítsunk eredményesebben**, míg a görögországi szakmai gyakorlat arra adott választ, **milyen tudásra és kompetenciákra van szükségük tanulóinknak ahhoz, hogy sikeresen helytálljanak egy nemzetközi munkakörnyezetben**. A két tapasztalat egymást erősítve járult hozzá intézményünk fejlődéséhez.

Ezért tekintünk erre az Erasmus+ projektre nem két különálló mobilitásként, hanem egy közös tanulási folyamatként. Egy olyan folyamatként, amely egyszerre fejlesztette pedagógusaink szakmai szemléletét, tanulóink gyakorlati kompetenciáit és intézményünk innovációs kultúráját. Ez a kettős megközelítés adta a projekt valódi értékét, és ez az a tapasztalat, amelyet szeretnénk megosztani az európai szakmai közösséggel.

Az első benyomások – amikor megérkeztünk

Egy oktatási intézményről már az első percekben sok minden kiderül. Nem csupán az épület állapota, a tantermek felszereltsége vagy a korszerű technológiai eszközök árulkodnak arról, milyen szemlélet határozza meg a mindennapi munkát, hanem sokkal inkább az emberi kapcsolatok, a kommunikáció és az a légkör, amely a tanulókat és a pedagógusokat körülveszi.

Finnországban már az első intézménylátogatások során feltűnt, hogy a nyugodt, bizalomra épülő környezet nem külön program vagy tudatosan kialakított bemutatóelem volt, hanem a mindennapi működés természetes része. A fogadó intézmények munkatársai partnerként fogadták a látogatókat, nyitottan válaszoltak a kérdésekre, és őszintén osztották meg tapasztalataikat az oktatási rendszer működéséről. A szakmai programok során nem kész megoldásokat kívántak bemutatni, hanem gondolkodásra ösztönöztek, és betekintést engedtek saját intézményi működésükbe, sikereikbe és kihívásaikba egyaránt.

A görögországi mobilitás egészen más tanulási környezetet jelentett. A résztvevő tanulók különböző szakmai területeken – a vendéglátás, a turizmus, valamint a kisgyermeknevelés és más gyakorlati képzési helyszínek világában – kapcsolódtak be a mindennapi munkába. Közös élményük volt, hogy a fogadó szervezetek már az első naptól kezdve igyekeztek bevonni őket a szakmai feladatokba, és fokozatosan egyre nagyobb önállóságot bíztak rájuk. A gyakorlati munka során megtapasztalták, hogy a szakmai felkészültség mellett milyen nagy jelentősége van a felelősségtudatnak, az együttműködésnek, a problémamegoldó gondolkodásnak, az alkalmazkodóképességnek és a megfelelő kommunikációnak.

Bár a két ország eltérő kulturális és oktatási környezetet képvisel, az első benyomások mégis közös üzenetet hordoztak. Sem Finnországban, sem Görögországban nem a technológia vagy az infrastruktúra jelentette a legnagyobb értéket, hanem az a szemlélet, amely az embert állította a középpontba. A pedagógusok, mentorok, szakmai vezetők és munkatársak egyaránt arra törekedtek, hogy olyan támogató környezetet teremtsenek, ahol a tanulás természetes folyamat, a hibázás a fejlődés része, az együttműködés pedig a mindennapi munka alapja.

Ez az első benyomás végigkísérte a teljes mobilitást. A későbbi szakmai programok, intézménylátogatások és munkahelyi gyakorlatok során újra és újra visszaköszönt ugyanaz a gondolat: a sikeres szakképzés nem elsősorban a tantervekben vagy az eszközökben rejlik, hanem abban a bizalomra épülő közösségben, amelyben a pedagógusok és a tanulók közösen dolgoznak a fejlődésért. Ez a felismerés adta meg a projekt további szakmai munkájának alaphangját.

Két ország – két tanulási forma

Az egyik mobilitás Európa északi részére, Finnországba vezetett, ahol a pedagógiai innováció és az oktatási rendszer működésének megismerése állt a középpontban. A másik Európa déli részén, Görögországban valósult meg, ahol tanulóink a mindennapi szakmai gyakorlat során szereztek nemzetközi tapasztalatot. A két ország között közel négyezer kilométer a távolság, a projekt célja azonban közös volt: olyan tudás és tapasztalat megszerzése, amely hosszú távon gazdagítja intézményünket és felkészíti tanulóinkat a nemzetközi munkaerőpiac kihívásaira.

Finnországban a tanulás középpontjában a pedagógus állt. A résztvevők nem új tantárgyakat vagy tananyagokat ismertek meg, hanem egy olyan oktatási szemléletet, amelyben a tanuló egyéni fejlődése, a bizalomra épülő kapcsolatok, a mentorálás és a kompetenciafejlesztés határozza meg a mindennapi munkát. A szakmai programok során lehetőség nyílt megfigyelni, hogyan kapcsolódik össze az iskolai oktatás a munka világával, miként alkalmazzák a differenciált fejlesztést, és hogyan támogatják egyszerre a felzárkóztatást és a tehetséggondozást.

Görögországban ezzel párhuzamosan a tanulók váltak a tanulási folyamat központi szereplőivé. A különböző szakmák képviselői – a vendéglátás, a kisgyermeknevelés tanulói – valós munkakörnyezetben dolgozhattak együtt tapasztalt szakemberekkel. A mindennapi feladatok során nemcsak szakmai tudásukat fejlesztették, hanem megtapasztalták a felelősségvállalás, az önálló döntéshozatal, az együttműködés és a nemzetközi kommunikáció jelentőségét is. A tanulás itt nem tantermi helyzetekben, hanem valós élethelyzetekben valósult meg, ahol minden feladatnak közvetlen gyakorlati jelentősége volt.

A két mobilitás eltérő módszerekkel dolgozott, de ugyanazt a célt szolgálta: felkészíteni a résztvevőket a XXI. század kihívásaira. Finnországban a pedagógusok azt vizsgálták, hogyan lehet eredményesebben támogatni a tanulók fejlődését, Görögországban pedig a tanulók közvetlenül megtapasztalták, milyen kompetenciákra van szükségük ahhoz, hogy sikeresen helytálljanak egy nemzetközi szakmai környezetben.

Ez a kettősség tette különlegessé a projektet. A pedagógusok által megismert módszerek és jó gyakorlatok hosszú távon hozzájárulnak az oktatás minőségének fejlesztéséhez, míg a tanulók külföldi szakmai tapasztalatai visszaigazolták, hogy az iskola által közvetített értékek – a szakmai felkészültség, az együttműködés, a felelősségvállalás és az alkalmazkodóképesség – valóban nélkülözhetetlenek a munka világában.

A két mobilitás között folyamatos kapcsolat alakult ki. A pedagógusok Finnországban olyan módszereket ismertek meg, amelyek hozzájárulhatnak a tanulók hatékonyabb felkészítéséhez, míg a görögországi tapasztalatok visszajelzést adtak arról, hogy a megszerzett tudás és kompetenciák hogyan hasznosulnak a gyakorlatban. A projekt így egyszerre jelentett szakmai fejlődést az oktatók számára és életre szóló tanulási élményt a diákoknak.

Finnország	Görögország
a pedagógus tanul	a tanuló tanul
módszertant hoz haza	szakmai tapasztalatot hoz haza
intézményt fejleszt	önmagát fejleszti
stratégiai szemlélet	gyakorlati szemlélet

A közös pont – Amiben Finnország és Görögország ugyanazt tanította

Első pillantásra nehéz lenne két különbözőbb európai országot találni, mint Finnország és Görögország. Az egyik Észak-Európa nyugodt, innovációra épülő oktatási kultúráját képviseli, a másik Dél-Európa dinamikus, szolgáltatásközpontú gazdasági környezetét. A projekt során azonban hamar világossá vált, hogy a földrajzi távolság és a kulturális különbségek ellenére ugyanazok az alapelvek jelennek meg a sikeres oktatásban és a szakmai fejlődés támogatásában.

A mentorálás mint a fejlődés motorja

Mindkét mobilitás során meghatározó szerepet kapott a mentorálás. Finnországban a pedagógusok olyan oktatási környezetet ismertek meg, ahol a tanár nem csupán ismeretátadó, hanem mentor, aki folyamatosan figyelemmel kíséri a tanuló fejlődését, személyre szabott

támogatást nyújt, és segíti az egyéni tanulási utak kialakítását. A mentorálás nem külön feladatként jelenik meg, hanem a pedagógiai kultúra természetes részeként.

Hasonló szemlélettel találkoztak tanulóink Görögországban is. A gyakorlati képzőhelyeken dolgozó szakemberek nem egyszerűen munkafeladatokat osztottak ki, hanem végigkísérték a tanulók fejlődését, folyamatos visszajelzést adtak, segítették a szakmai beilleszkedést és ösztönözték az önálló munkavégzést. A mentorok jelenléte mindkét országban hozzájárult ahhoz, hogy a résztvevők biztonságban érezzék magukat, ugyanakkor fokozatosan egyre nagyobb felelősséget vállaljanak saját fejlődésükért.

A bizalom, mint az oktatás alapja

A finn oktatási rendszer egyik legismertebb sajátossága a bizalomra épülő működés. A pedagógusok szakmai autonómiája, a tanulók iránti tisztelet és a partneri kommunikáció minden intézménylátogatás során érzékelhető volt. A tanulókat nem ellenőrizni, hanem támogatni kívánják, a hibákat pedig a tanulási folyamat természetes részének tekintik.

Görögországban ugyanez a bizalom más formában jelent meg. A tanulók már a szakmai gyakorlat első napjaitól kezdve bekapcsolódhattak a napi munkába. A fogadó szervezetek fokozatosan egyre összetettebb feladatokat bízta rájuk, mert hittek abban, hogy megfelelő támogatás mellett képesek megfelelni az elvárásoknak. Ez a bizalom jelentősen hozzájárult önbizalmuk fejlődéséhez, és megerősítette bennük a felelősségteljes munkavégzés iránti elkötelezettséget.

A kompetenciák fejlesztése a középpontban

Mindkét mobilitás során egyértelművé vált, hogy a korszerű szakképzés már nem kizárólag a lexikális tudás átadására épül. A hangsúly a kompetenciák fejlesztésén van: az együttműködésen, a problémamegoldó gondolkodáson, a kommunikáción, a kreativitáson és az önálló döntéshozatalon.

Finnországban ezek a kompetenciák a tanítási módszerekben és az intézményi működésben jelentek meg, míg Görögországban a valós munkafeladatok során fejlődtek. A résztvevők megtapasztalhatták, hogy a szakmai sikerhez nem elegendő a technikai felkészültség; legalább ilyen fontos az alkalmazkodóképesség, a csapatmunka és a felelősségvállalás.

A gyakorlati tanulás elsődlegessége

A projekt egyik legfontosabb közös tapasztalata az volt, hogy mindkét ország kiemelt szerepet tulajdonít a gyakorlati tanulásnak.

Finnországban a szakképzés szoros kapcsolatban áll a munkaerőpiaccal. Az intézmények és a gazdasági szereplők együttműködése biztosítja, hogy a tanulók valós szakmai környezetben fejleszthessék kompetenciáikat, miközben a pedagógiai munka folyamatosan alkalmazkodik a munka világának változó igényeihez.

Görögországban ugyanez a szemlélet a tanulók mindennapi szakmai gyakorlatában jelent meg. A résztvevők különböző szakterületeken – a vendéglátásban, a turizmusban, a kisgyermeknevelésben és más szakmai területeken – valós munkafolyamatokba kapcsolódtak be. A tanulás így közvetlen tapasztalatszerzésen keresztül valósult meg, amely jelentősen erősítette szakmai önbizalmukat és felkészültségüket.

A nemzetközi együttműködés értéke

A projekt nem csupán új szakmai ismereteket adott, hanem új kapcsolatokat is teremtett. A finn és görög partnerekkel kialakított együttműködések lehetőséget biztosítottak a jó gyakorlatok megismerésére, a szakmai tapasztalatok cseréjére és a hosszú távú intézményi kapcsolatok erősítésére.

A résztvevők számára különösen értékes volt annak megtapasztalása, hogy Európa különböző országaiban dolgozó pedagógusok és szakemberek hasonló kihívásokkal szembesülnek, és közös célként tekintenek a tanulók sikeres szakmai és személyes fejlődésére. Ez a felismerés megerősítette az európai együttműködés jelentőségét és az Erasmus+ program hozzáadott értékét.

A digitális megoldások szerepe

A digitalizáció mindkét mobilitás során fontos szerepet kapott, bár eltérő hangsúllyal.

Finnországban a digitális technológia az oktatás szerves részeként jelent meg. A résztvevők olyan tanulószervezési és értékelési megoldásokat ismertek meg, amelyek támogatják az önálló tanulást, a folyamatos visszajelzést és a kompetenciafejlesztést. A digitális eszközök nem önálló célként, hanem a hatékonyabb tanulás szolgálatában jelentek meg.

Görögországban a digitalizáció elsősorban a mindennapi szakmai munkában volt jelen. A tanulók különböző digitális rendszerekkel, adminisztrációs felületekkel, kommunikációs eszközökkel és korszerű technológiákkal találkoztak, amelyek ma már a legtöbb szakmában a munkavégzés természetes részét képezik. Ez hozzájárult digitális kompetenciáik fejlődéséhez és munkaerőpiaci felkészültségük erősítéséhez.

Egy közös európai üzenet

A projekt végére egyértelművé vált, hogy Finnország és Görögország eltérő útvonalakon, de ugyanabba az irányba vezet. Mindkét ország azt bizonyította, hogy a korszerű szakképzés alapja nem kizárólag a korszerű infrastruktúra vagy a modern tananyag, hanem az a pedagógiai és szakmai kultúra, amely a bizalomra, az együttműködésre, a gyakorlati tapasztalatszerzésre, a kompetenciák fejlesztésére és az egész életen át tartó tanulás szemléletére épül. Éppen ez a közös értékrend adta Erasmus+ projektünk legfontosabb tanulságát, és ez az a tapasztalat, amelyet intézményünk a jövőben is szeretne továbbadni saját közösségének és a szélesebb európai szakmai hálózatnak.

Mit tanultunk?

Egy nemzetközi mobilitás értékét nem kizárólag az határozza meg, hogy hány intézményt látogatnak meg a résztvevők, vagy milyen új szakmai ismeretekkel térnek haza. A valódi eredmény sokkal inkább abban mérhető, hogy a megszerzett tapasztalatok képesek-e megváltoztatni a gondolkodásmódot, és hosszú távon beépülnek-e a mindennapi oktatási és szakmai gyakorlatba.

Projektünk során két különböző országban szereztünk tapasztalatokat, mégis ugyanarra a kérdésre kerestük a választ: hogyan készíthetjük fel eredményesebben tanulóinkat a XXI. század kihívásaira?

A finnországi szakmai látogatás elsősorban a pedagógusok szemléletét gazdagította. A résztvevők nem kész módszertani recepteket kerestek, hanem azt vizsgálták, milyen értékekre

épül egy olyan oktatási rendszer, amely hosszú évek óta Európa legsikeresebbjei közé tartozik. A látottak megerősítették, hogy a korszerű pedagógia középpontjában nem a tananyag mennyisége, hanem a tanuló fejlődése áll. A mentorálás, a differenciált fejlesztés, a kompetenciaalapú oktatás, a digitális eszközök tudatos alkalmazása és a bizalomra épülő pedagógiai kultúra olyan elemek, amelyek nem önálló módszerek, hanem egy egységes szemlélet részei.

Finnország megtanította számunkra, hogy a pedagógus szerepe ma már jóval túlmutat az ismeretátadáson. A tanár egyszerre mentor, támogató, szervező és partner, aki képes felismerni a tanulók egyéni szükségleteit, és olyan tanulási környezetet teremt, amelyben mindenki lehetőséget kap képességei kibontakoztatására. Ez a szemlélet nemcsak a kiemelkedő teljesítményű tanulók fejlődését segíti, hanem azokat is, akiknek több támogatásra van szükségük.

A görögországi mobilitás ugyanennek a folyamatnak a másik oldalát mutatta meg. Tanulóink különböző szakmai területeken valós munkakörnyezetben dolgoztak, ahol nap mint nap szembesültek azokkal az elvárásokkal, amelyekkel a munka világában találkozni fognak. A szakmai feladatok mellett fejlődött problémamegoldó képességük, kommunikációjuk, önállóságuk, felelősségvállalásuk és alkalmazkodóképességük. A külföldi gyakorlat során megtapasztalták, hogy a szakmai tudás csak akkor válik valódi értékké, ha megfelelő együttműködési készséggel, nyitottsággal és folyamatos tanulási igénnyel párosul.

Görögország megmutatta, mire kell felkészítenünk tanulóinkat. Nem csupán egy szakma elsajátítására, hanem arra is, hogy képesek legyenek idegen nyelvi környezetben dolgozni, kulturális különbségeket kezelni, csapatban együttműködni, önálló döntéseket hozni és felelősséget vállalni saját munkájukért. Ezek azok a kompetenciák, amelyek ma már minden szakmában meghatározóak, és amelyek fejlesztése az iskola egyik legfontosabb feladata.

A két mobilitás tapasztalatai így egyetlen közös üzenetté álltak össze. Finnország azt mutatta meg, **hogyan érdemes tanítani**, Görögország pedig azt bizonyította, **milyen eredményre vezet ez a pedagógiai munka a gyakorlatban**. Az egyik a pedagógiai folyamatot erősítette, a másik visszajelzést adott annak eredményességéről.

Ez a felismerés intézményünk számára is meghatározó jelentőségű. A pedagógusok által megismert korszerű módszerek és a tanulók által megszerzett nemzetközi szakmai tapasztalatok együtt olyan tudásbázist hoztak létre, amely hosszú távon támogatja intézményünk szakmai fejlődését. A projekt eredménye így nem csupán a résztvevők személyes élményeiben mérhető, hanem abban is, hogy a megszerzett tapasztalatok beépülnek az oktatás mindennapi gyakorlatába, gazdagítják a tantestület módszertani kultúráját, és hozzájárulnak tanulóink sikeresebb felkészítéséhez.

Visszatekintve egyértelműen megfogalmazható, hogy a két mobilitás nem két külön történetet jelentett, hanem ugyanannak a fejlődési folyamatnak két egymást kiegészítő fejezetét. Az egyik megmutatta, hogyan lehet még eredményesebbé tenni a tanítást, a másik pedig bebizonyította, hogy a korszerű pedagógiai szemlélet képes felkészíteni a fiatalokat arra, hogy magabiztosan és sikeresen helytálljanak egy nemzetközi szakmai környezetben.

Egyetlen mondatban összefoglalva: Finnország megtanította, hogyan fejlesszük a tanulókat. Görögország megmutatta, hogy a jól felkészített tanulók képesek helytállni a nemzetközi munka világában.

Mit viszünk haza?

Egy Erasmus+ mobilitás valódi értéke nem a repülőjegyen, a meglátogatott intézmények számában vagy a megtett kilométerekben mérhető. Az igazi eredmény akkor születik meg, amikor a külföldön szerzett tapasztalatok beépülnek az iskola mindennapi életébe, és hosszú távon formálják az oktatási gyakorlatot. Számunkra ez volt a projekt legfontosabb célja: nem egyszerűen új élményekkel gazdagodni, hanem olyan tudást hazahozni, amely intézményünk egész közösségének fejlődését szolgálja.

A finnországi szakmai látogatás megerősítette bennünk, hogy a korszerű szakképzés alapja a tanulóközpontú szemlélet. A mentorálás, a személyre szabott fejlesztés, a folyamatos visszajelzés, a bizalomra épülő pedagógiai kultúra és a digitális megoldások tudatos alkalmazása olyan elemek, amelyek intézményünkben is tovább erősíthetők. Ezek nem egyszeri ötletek, hanem hosszú távon alakítják a pedagógiai gondolkodást és a tanítás mindennapi gyakorlatát.

A görögországi szakmai gyakorlat visszaigazolta, hogy tanulóink képesek sikeresen helytállni nemzetközi környezetben. A különböző szakmák képviselői bizonyították, hogy megfelelő felkészítéssel magabiztosan dolgoznak idegen nyelvi környezetben, együttműködnek más kultúrákból érkező kollégákkal, és felelősségteljesen végzik feladataikat. Ez megerősített bennünket abban, hogy a szakmai ismeretek átadása mellett továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítanunk a kommunikáció, az önállóság, a problémamegoldás és a digitális kompetenciák fejlesztésére.

A projekt egyik legfontosabb eredménye, hogy a megszerzett tudás nem marad a résztvevők személyes tapasztalata. A pedagógusok a mobilitás során megismert jó gyakorlatokat tantestületi műhelymunkákon, szakmai konzultációkon és belső továbbképzéseken osztják meg kollégáikkal. A tanulók élményei és szakmai tapasztalatai pedig motivációt jelentenek társaik számára, és kézzelfogható példát mutatnak arra, milyen lehetőségeket kínál a nemzetközi mobilitás.

A hazahozott értékek között ugyanakkor van egy olyan eredmény is, amely nem mérhető statisztikákkal vagy kérdőívekkel. Ez a nyitottság. Nyitottság az új pedagógiai módszerekre, a nemzetközi együttműködésekre, az innovációra és egymás tapasztalatainak megismerésére. A projekt során megerősödött bennünk az a meggyőződés, hogy a fejlődés egyik legfontosabb feltétele a folyamatos tanulás – nemcsak a diákok, hanem a pedagógusok és az intézmények számára is.

Finnország és Görögország két különböző utat mutatott, de ugyanabba az irányba vezetett. Az egyik arra tanított bennünket, hogyan lehet tudatosabban és eredményesebben fejleszteni a tanulókat. A másik azt bizonyította, hogy a megfelelően felkészített fiatalok képesek sikeresen helytállni egy nemzetközi szakmai környezetben. Ez a két tapasztalat együtt olyan szemléletet adott intézményünknek, amely hosszú távon is meghatározza szakmai fejlődésünket.

Ezért számunkra az Erasmus+ projekt nem ért véget a mobilitások befejezésével. Valójában ekkor kezdődött el az a folyamat, amelynek során a külföldön megszerzett tudást a mindennapi oktatás részévé tesszük. Hisszük, hogy a jövő szakképzése nem egyszeri fejlesztésekből, hanem egymás tapasztalatainak megosztásából, a nemzetközi együttműködésekéből és a folyamatos megújulásból épül fel. Ebben a folyamatban Finnország és Görögország nem csupán úti cél volt

számunkra, hanem inspiráció, amelyet hazahoztunk, és amelyet szeretnénk továbbadni tanulóinknak, kollégáinknak és az európai szakmai közösségnek is.

A jövő szakképzése nem a jövőben kezdődik. Minden olyan tanteremben, műhelyben, óvodai csoportszobában és gyakorlati képzőhelyen elkezdődik, ahol a tanulás, az együttműködés és a fejlődés iránti nyitottság találkozik. Erasmus+ projektünk legfontosabb eredménye éppen az, hogy ezt a szemléletet nemcsak megismertük Európa északi és déli részén, hanem hazahoztuk, és intézményünk mindennapi életének részévé tudjuk tenni.

Mit tudunk üzeni az európai szakmai közösségnek?

Az Erasmus+ projekt végére egyértelművé vált számunkra, hogy a szakképzés jövőjét nem egyetlen ország, egyetlen módszer vagy egyetlen oktatási modell fogja meghatározni. Európa legnagyobb erőssége éppen a sokszínűségében rejlik. Finnország és Görögország eltérő történelmi, gazdasági és társadalmi környezetben alakította ki saját oktatási rendszerét, mégis ugyanazokat az alapértékeket képviselik: a tanuló iránti felelősséget, a gyakorlati tudás megbecsülését, az együttműködés fontosságát és az egész életen át tartó tanulás szemléletét.

Projektünk egyik legfontosabb tanulsága az volt, hogy a nemzetközi mobilitás nem egyszerűen lehetőség a tapasztalatszerzésre, hanem párbeszéd különböző oktatási kultúrák között. A finnországi szakmai látogatás során nem kész megoldásokat kerestünk, hanem olyan pedagógiai gondolkodásmódot ismertünk meg, amelyből saját intézményünk számára is értékes elemeket tudunk adaptálni. A görögországi szakmai gyakorlat pedig azt mutatta meg, hogy a tanulók fejlődésének legjobb mércéje a valós szakmai környezetben szerzett tapasztalat.

Úgy gondoljuk, hogy az Erasmus+ program legnagyobb értéke nem az, hogy minden résztvevő ugyanazt tanulja meg, hanem az, hogy minden intézmény megtalálhatja azokat a jó gyakorlatokat, amelyek saját közösségében is működőképesek. Az oktatásban ritkán léteznek univerzális megoldások. Vannak azonban olyan alapelvek – a bizalom, a mentorálás, a kompetenciafejlesztés, a gyakorlati tanulás és a nemzetközi együttműködés –, amelyek országoktól és oktatási rendszerektől függetlenül hozzájárulnak a minőségi szakképzéshez.

Intézményünk számára a projekt megerősítette azt a meggyőződést, hogy a fejlődés nem a meglévő gyakorlatok lecserélését jelenti, hanem azok tudatos továbbfejlesztését. A nemzetközi tapasztalatok akkor válnak igazán értékké, amikor képesek alkalmazkodni a helyi közösség igényeihez, és beépülnek a mindennapi pedagógiai munkába. Ezért nem finn vagy görög modellt szeretnénk átvenni, hanem olyan szemléletet, amely ösztönöz bennünket a folyamatos megújulásra.

Az európai szakmai közösséghez fordulva szeretnénk hangsúlyozni azt is, hogy a mobilitási projektek valódi hatása sokszor csak hónapokkal vagy akár évekkel később válik láthatóvá. A legfontosabb eredmények nem mindig mérhetők statisztikákkal vagy kérdőívekkel. Megjelennek egy bátrabban megszólaló tanulóban, egy új módszert kipróbáló pedagógusban, egy sikeres szakmai vizsgában vagy egy olyan partnerkapcsolatban, amely újabb közös projektek alapját teremti meg.

Bízunk abban, hogy tapasztalataink más intézmények számára is hasznosak lehetnek. Nem azért, mert kész válaszokat adnak, hanem mert megerősítik azt a gondolatot, hogy a tanulás és az innováció közös európai ügy. Az Erasmus+ program számunkra nem csupán egy sikeresen megvalósított projekt volt, hanem annak bizonyítéka, hogy a különböző országok oktatási

tapasztalatai képesek egymást gazdagítani, és közösen hozzájárulni egy befogadóbb, korszerűbb és emberközpontúbb szakképzés kialakításához.

Hiszünk abban, hogy a jövő szakképzése nem a versengésre, hanem a tudásmegosztásra épül. Minden intézménynek vannak olyan jó gyakorlatai, amelyekből mások is tanulhatnak, és minden pedagógusnak vannak olyan tapasztalatai, amelyek gazdagíthatják a szakmai közösséget. Ezért tartjuk különösen fontosnak az olyan európai platformokat, mint az EPALÉ, ahol ezek a tapasztalatok nemcsak megőrizhetők, hanem tovább is adhatók.

Ha egyetlen üzenetet kellene megfogalmaznunk európai kollégáink számára, az ez lenne: A nemzetközi mobilitás nem arra való, hogy más országok oktatási rendszerét lemásoljuk. Arra ad lehetőséget, hogy megértsük egymást, tanuljunk egymástól, és a közösen megszerzett tudást saját intézményeinkben a tanulók fejlődésének szolgálatába állítsuk. Mert Európa legerősebb erőforrása nem az, amiben egyformák vagyunk, hanem az, hogy különböző tapasztalatainkat képesek vagyunk közös értéké formálni.

Tóth László
projektmenedzser